Instrukcja dla użytkowników SIMP i SMPT

– logowanie dwuskładnikowe

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa systemów informatycznych stosuje się logowanie dwuskładnikowe MFA, czyli podwójną weryfikacje tożsamości użytkownika. Rozwiązanie to znacząco ogranicza nieautoryzowany dostęp do systemu przez osoby nieuprawnione.

Logowanie dwuskładnikowe wprowadza dodatkowy etap w logowaniu użytkownika do systemu. Oznacza to, że procedura logowania wygląda następująco:

- **wprowadzenie nazwy użytkownika oraz hasła (jak dotychczas), a po pomyślnym przejściu tego etapu,**

UWAGA: zostały zmienione wymagania dotyczące hasła:

- **Długość - 14 do 20 znaków - system rozróżnia wielkie i małe litery**
- **W haśle musi występować co najmniej jedna litera „duża” (ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ)**
- **W haśle musi występować co najmniej jedna litera „mała” (abcdefghijklmnopqrstuvwxyz)**
- **W haśle musi występować co najmniej jedna cyfra**
- **Hasło może zawierać znaki specjalne ze zbioru: !@-_#$&***

- **uwierzytelnianie za pomocą zewnętrznego mechanizmu, tj. wprowadzenie jednorazowego kodu wygenerowanego w aplikacji zewnętrznej, np. na telefonie lub tablecie.**

W wyznaczonym przez NFZ terminie, tj. od 1 lipca 2025 r., ten sposób logowania (dwuskładnikowy) stanie się obowiązkowy.

Zgodnie z wytycznymi NFZ, od 1 lipca 2025 r. każdy użytkownik musi korzystać z tego mechanizmu logowania.

Aby zachować ciągłość pracy w systemie, niezbędne jest korzystanie z logowania dwuskładnikowego.

Jak włączyć logowanie dwuskładnikowe MFA:

Pierwszym krokiem włączenia logowania dwuskładnikowego MFA jest rejestracja aplikacji, która będzie wykorzystywana do uwierzytelniania wieloskładnikowego na dostępnym urządzeniu. Należy pamiętać, że aplikacja (urządzenie) będzie wykorzystywane w przyszłości przy każdym logowaniu się operatora do systemu.

Zatem wcześniej należy przygotować urządzenie mobilne – należy pobrać odpowiednią aplikację z **Google Play** dla androida na smarfony lub **App Store** dla iOS na iPhone.

Na urządzenie mobilne (**smartfon** lub **tablet**) są dostępne aplikacje typu Authenticator, np.:

- Google Authenticator

- Microsoft Authenticator

Wybraną aplikację należy pobrać i zainstalować.

W następnym kroku należy zalogować się systemu i przejść do menu **POMOC**, a następnie wybrać zakładkę **Moje dane** (niezależnie od modułu SIMP czy SMPT):

Na ekranie wyświetli się formularz, gdzie pojawi się opcja włączenia usługi:

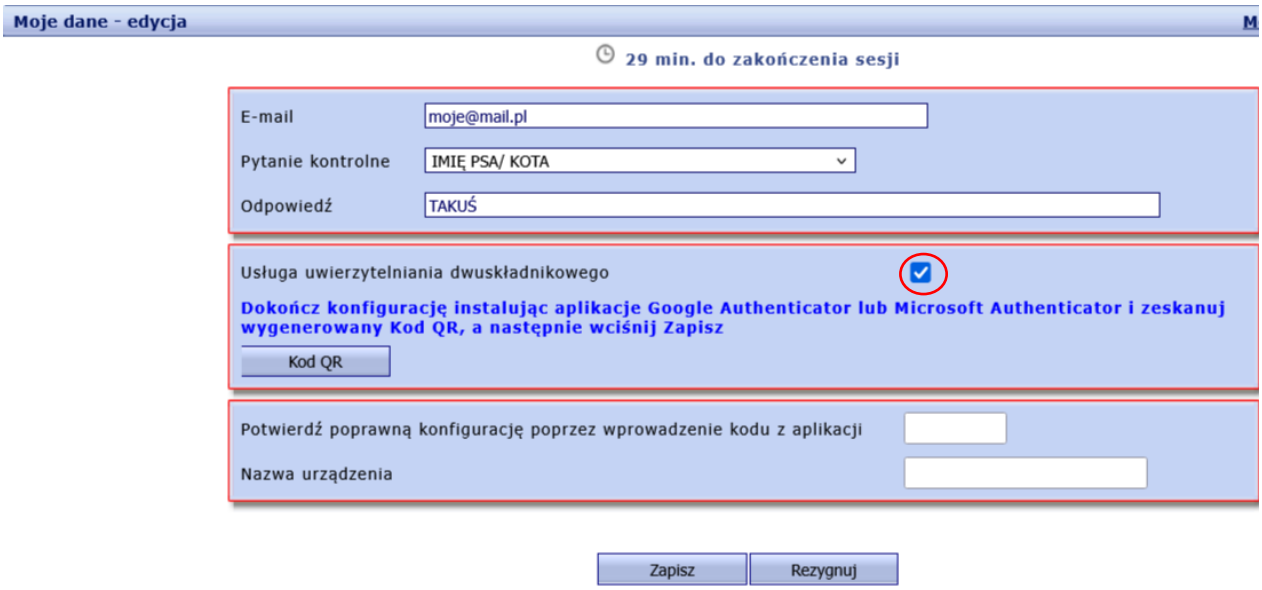

Należy zaznaczyć checkbox w polu ‘Włącz usługę uwierzytelniania dwuskładnikowego’.

Po zaznaczeniu odblokuje się przycisk ‘Kod QR’.

Przycisk

pozwala wygenerować kod QR konieczny do powiązania urządzenia mobilnego z kontem w systemie (należy zeskanować swój kod QR).

Przykładowy kod QR

W zainstalowanej aplikacji należy skorzystać z wygenerowanego **kodu QR** i zeskanować go urządzeniem mobilnym z ekranu komputera, tzn. wybrać w aplikacji opcję ‘Dodaj’ (+), a potem ‘Zeskanuj kod QR’, np. na takim ekranie (ekran może się różnic w zależności od systemu i wybranej aplikacji):

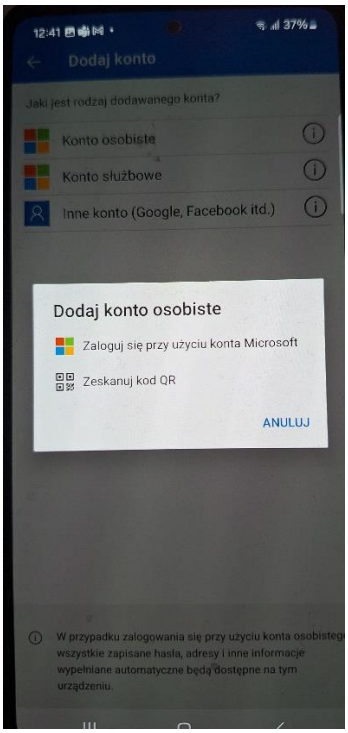

System CSM (SIMP/SMPT/RLC/ADMIN) będzie oczekiwał potwierdzenia rejestracji urządzenia:

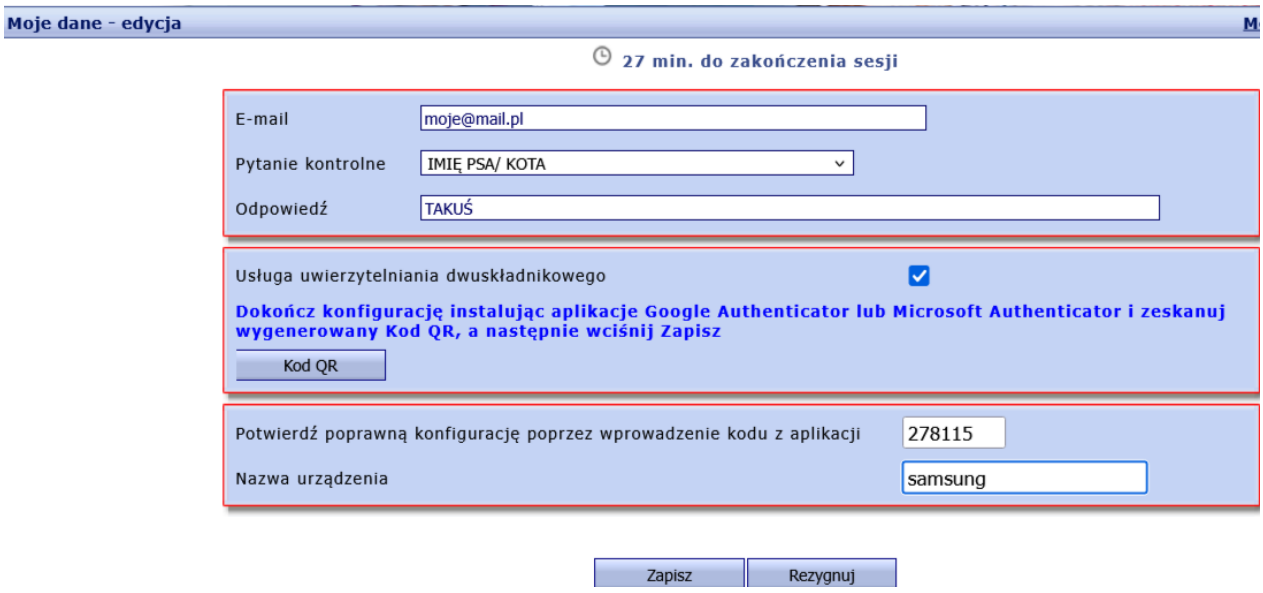

Po poprawnym zapisaniu system wygeneruje 10 listę jednorazowych kodów awaryjnych na wypadek, gdyby dostęp do urządzenia mobilnego nie był w danym momencie możliwy.

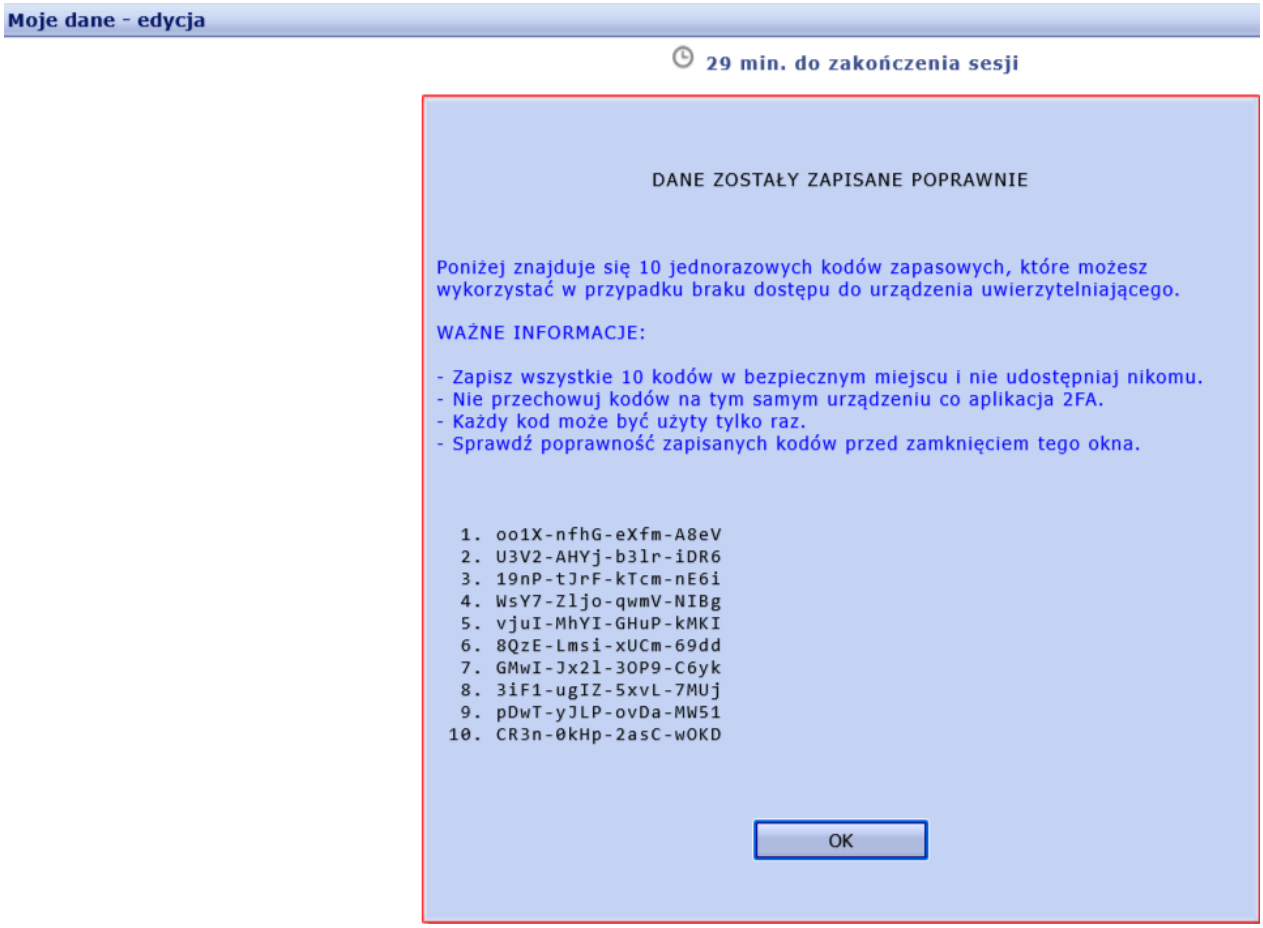

Należy przeczytać i stosować zasady opisane w sekcji WAŻNE INFORMACJE.

Po wyczerpaniu kodów jednorazowych lub ich zagubieniu można uzyskać listę kolejnych 10 na ekranie ‘Moje dane’ poprzez przycisk ‘Generuj listę kodów’.

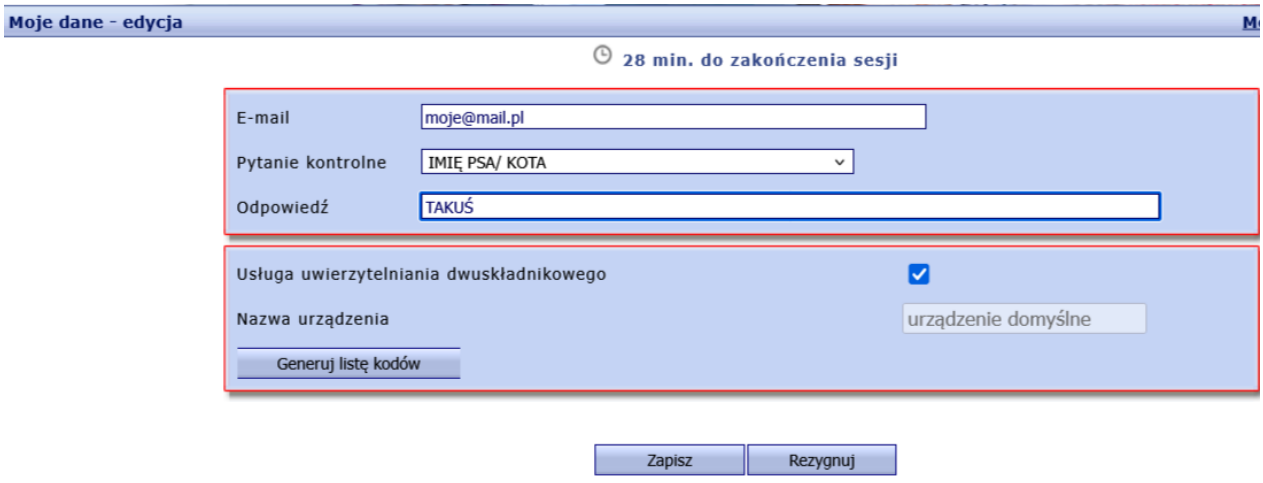

Wygenerowanie nowych kodów skutkuje anulacją wcześniej wygenerowanych kodów jednorazowych.

Po włączeniu usługi i konfiguracji zainstalowanej aplikacji, przy każdym następnym logowaniu system będzie wymagał wprowadzenia:

- Użytkownika i hasła (jak dotychczas)

- Po prawidłowym wpisaniu prawidłowych wartości następuje zalogowanie do systemu i uruchomienie drugiego etapu autoryzacji. Pojawi się dodatkowy ekran autoryzującym kodem z aplikacji AUTHENTICATOR:

- Należy na urządzeniu mobilnym uruchomić aplikację AUTHENTICATOR

- przepisać kod wygenerowany przez tę aplikacje do okienka w systemie

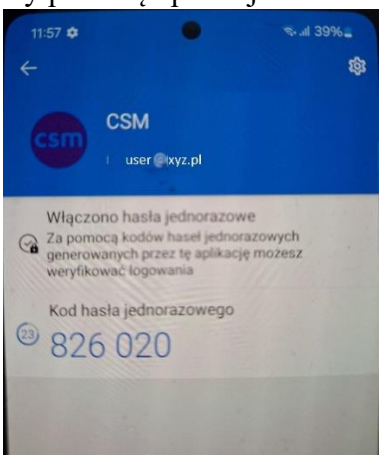

Uwaga: operator ma 30 sekund na wprowadzenie kodu. Po upływie tego czasu aplikacja generuje automatycznie nowy kod, który będzie obowiązywał przez kolejne 30 sekund..

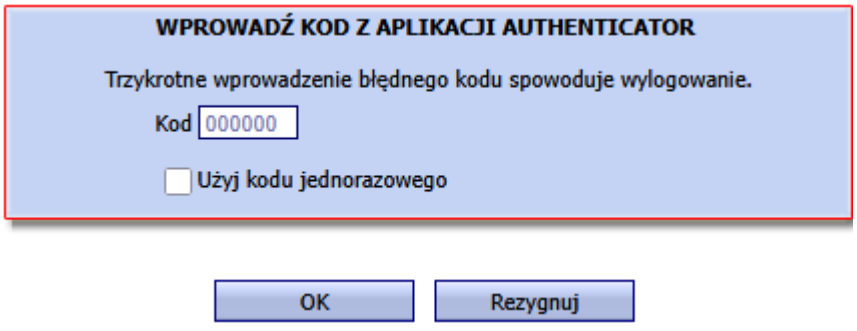

- Po prawidłowym wpisaniu kodu oraz przyciśnięciu OK logowanie zostanie zakończone i system udostępni przydzielone funkcje.

W przypadku braku dostępu do urządzenia mobilnego można skorzystać kodu jednorazowego. W tym przypadku należy zaznaczyć pole ‘Użyj kodu jednorazowego’. Ekran zmienia wygląd – pole ‘Kod’ zwiększa swoją długość do 16 znaków w 4 grupach.

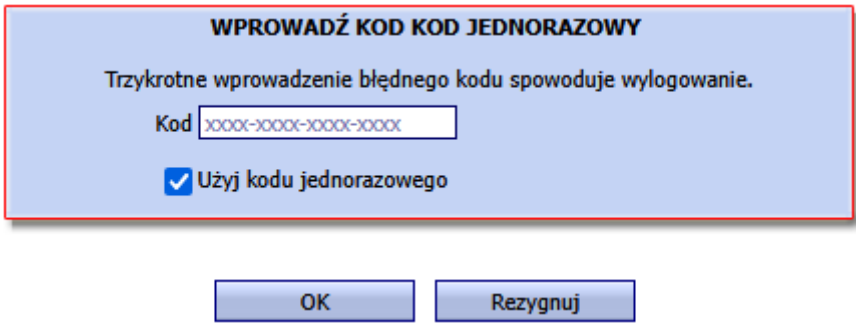

Po prawidłowym wprowadzeniu dowolnego kodu z 10 możliwości i przyciśnięciu OK, nastąpi zalogowanie do systemu.

Oprócz aplikacji generujących kody MFA na urządzenia mobilne jest cały szereg rozwiązań alternatywnych. Natomiast w przeciwieństwie do aplikacji na telefony komórkowe są one powiązane z danym kontem użytkownika na danym komputerze. Są to przykładowo dodatki do przeglądarek internetowych. Do wielu przeglądarek dostępny jest cały szereg rozwiązań tego typu. Poniżej prezentujemy zaledwie kilka przykładów:

- Authenticator - dodatek do przeglądarki Chrome
  https://chromewebstore.google.com/detail/authenticator/bhghoamapcdpbohphigoooaddinpkbai?pli=1

- Authenticator: 2FA Client - dodatek do przeglądarki Microsoft Edge
  https://microsoftedge.microsoft.com/addons/detail/authenticator-2fa-client/ocglkepbibnalbgmbachknglpdipeoio

- Authenticator by MindStorm - dodatek do przeglądarki Firefox
  https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/auth-helper/

Inną alternatywą są aplikacje dla systemów operacyjnych desktopowych, przykłady poniżej to aplikacje dostępne z Windows Store:

- Authme - Two factor (2FA) authenticator
  https://apps.microsoft.com/detail/xp9m33rjsvd6jr?hl=pl-pl&gl=PL

- OTPKEY Authenticator
  https://apps.microsoft.com/detail/xp9mcl9t4jfz0b?hl=en-us&gl=US

- Oracle Mobile Authenticator
  https://apps.microsoft.com/detail/9nblggh4nsh8?hl=en-us&gl=US

Aplikacje o tych samych funkcjach występują również w środowiskach Linuxowych czy też dla platformy iOS.

Należy mieć świadomość, że wyżej wymienione rozwiązania, to tylko jedne z wielu dostępnych możliwości.